

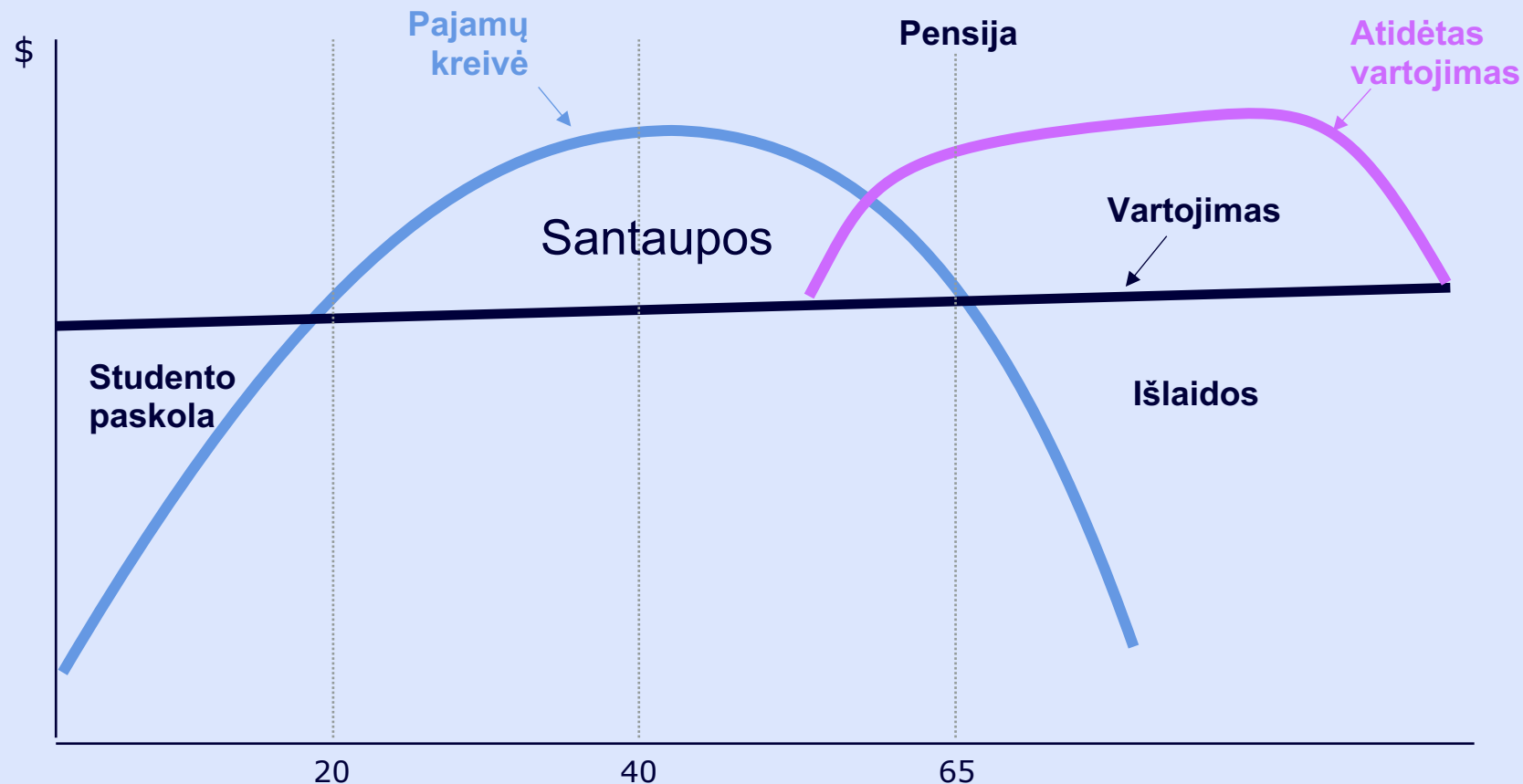
II pakopos pensijų reforma – 2026 m.

Apie ką kalbėsime?

- Svarbiausi pensijų reformos aspektai;
- Tikėtina skirtingų investavimo priemonių graža;
- Pasirinkimo scenarijai ir tikėtini jų rezultatai.

Gyvenimo ciklo hipotezė – ateis laikas, kai prireiks santaupų

Pastaba: Gyvenimo ciklo hipotezę 1957 m. sukūrė Franco Modigliani. Teorija teigia, kad žmonės visą gyvenimą siekia sklandžiai vartoti – skolinasi mažas pajamas gaunant ir uždirba didelių pajamų laikotarpiais.

Šaltinis: <https://www.economicshelp.org/blog/27080/concepts/life-cycle-hypothesis/>

Pensijų sistemų bruožai detaliau

I pakopa

- Perskirstymas (pay-as-you-go);
- privalomas, masinis, visuotinis;
- lėšų atsiėmimas iš esmės neegzistuoja.

II pakopa

- Kaupimas, investavimas (pensijų fondai, profesiniai fondai, valstybės valdomas fondas);
- iš esmės privalomas, masinis, visuotinis;
- atsiėmimas negalimas arba stipriai ribojamas;
- stipriai reguliuojama.

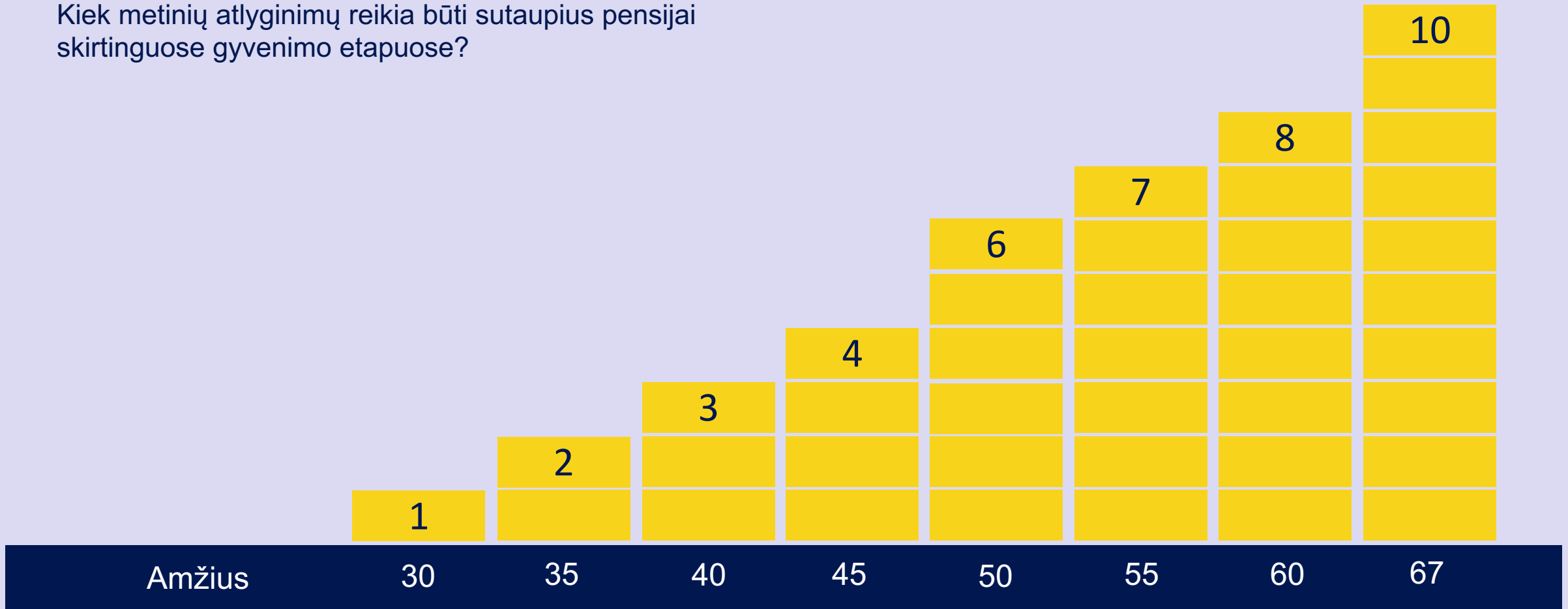
III pakopa

- Kaupimas, investavimas (pensijų fondai, profesiniai fondai, investicinė sąskaita);
- savanoriškas, bet skatinamas
- atsiėmimas galimas, be mokestinių paskatų
- reguliuojama liberaliau

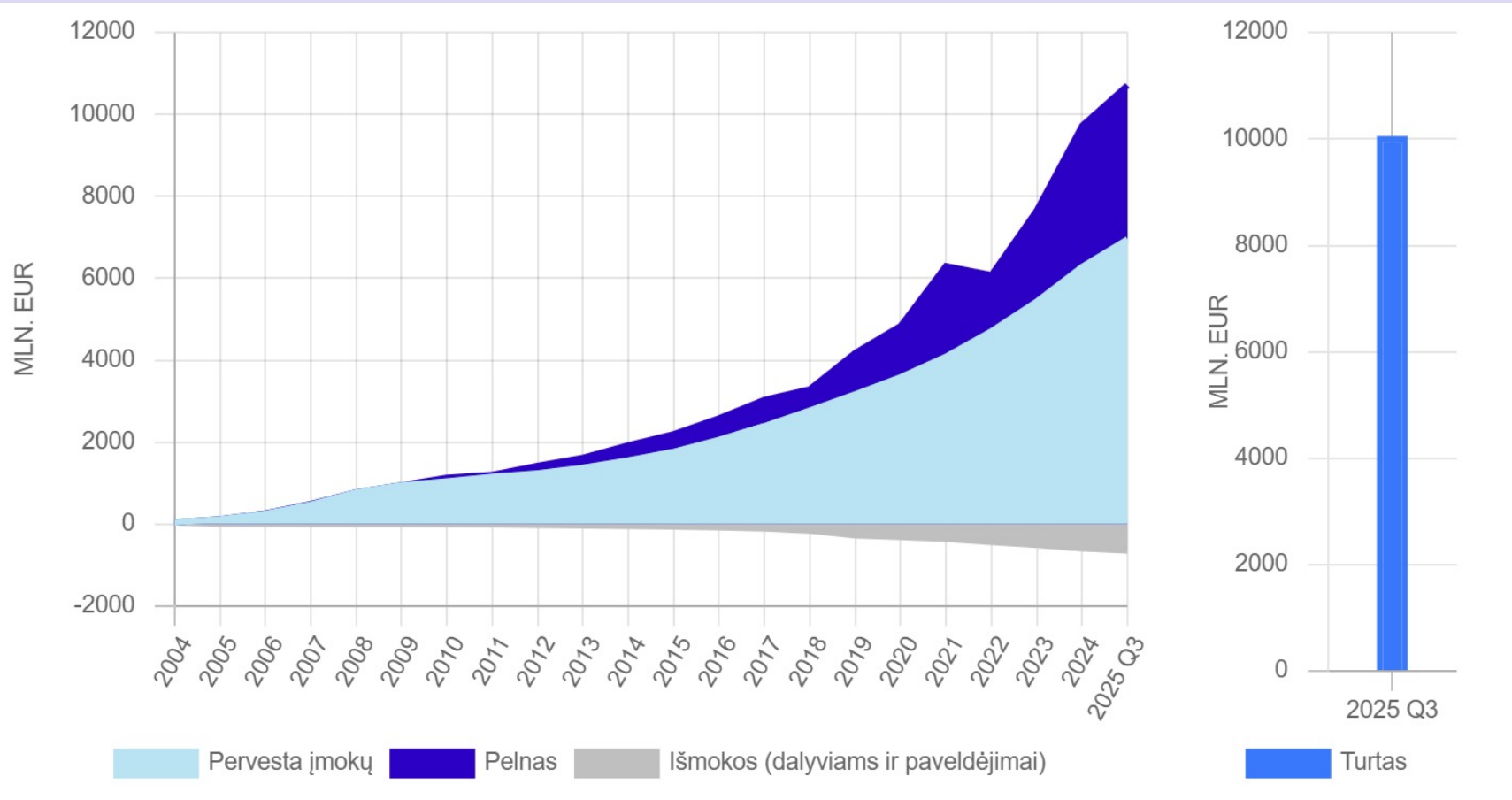

Kiek reikia būti sukaupus pensijai?

Kiek metinių atlyginimų reikia būti sutaupius pensijai skirtinguose gyvenimo etapuose?

Gyventojų sukauptas turtas II pakopoje perkopė 10 mlrd. eurų ribą (2025 III ketv. duomenys)

10,1 mlrd. eurų

Pensijų fonduose sukauptas turtas
(Įmokos + investicinė grąža – išmokos)

3,8 mlrd. eurų

Viso laikotarpio investicinė grąža*

7,0 mlrd. eurų

Įmokos į pensijų fondus

0,7 mlrd. eurų

Išmokėta gyventojams

Sukaupto turto atrodo daug, bet
vienam dalyviui, kurių yra 1,425 mln.,
vidutiniškai tenka

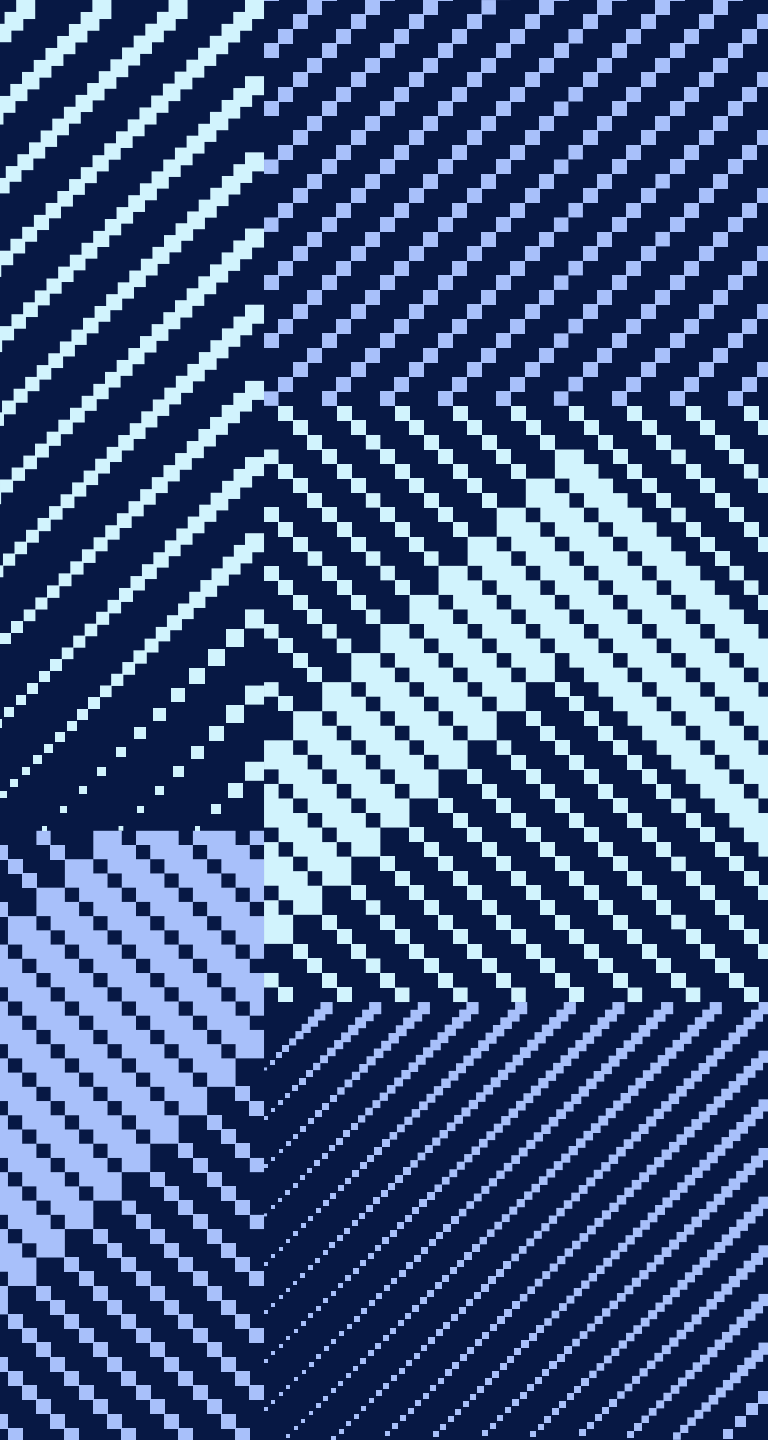
7 056 EUR

Svarbiausi 2025 m. pensijų reformos aspektai

- **Lankstesnė kaupimo tvarka:** Nuo 2026 m. pradžios bus įgyvendinti pakeitimai, leidžiantys dalyviams savanoriškai kaupti pensijai, o automatinis įtraukimas į antrąją pensijų pakopą bus panaikintas. Kiekvienas potencialus dalyvis bus informuojamas apie galimybę kaupti, tačiau sprendimą priims pats.
- **Išmokų galimybės:** Nuo 2026 m. bus galima atsiimti sukauptas lėšas prieš sulaukiant pensinio amžiaus. Tai apims galimybę atsiimti vieną kartą per visą kaupimo laikotarpį arba likus mažiau nei 5 metams iki pensinio amžiaus.
- **Valstybės įmoka:** Išliks 1,5% dydžio valstybės įmoka, kuri bus taikoma visiems dalyviams, nepriklausomai nuo to, ar jie nuspręs toliau kaupti, ar pasitraukti iš sistemos.
- **Pasitraukimo galimybės:** Gyventojai galės pasitraukti iš pensijų kaupimo, jei jiems nepatiks atnaujintos sąlygos, ir bus suteikta galimybė atsiimti iki 25% sukauptų lėšų.

Jau kaupiu pensijai, tai ką man daryti?

Du pagrindiniai scenarijai, nors jų gerokai daugiau...

Koks mano scenarijus?

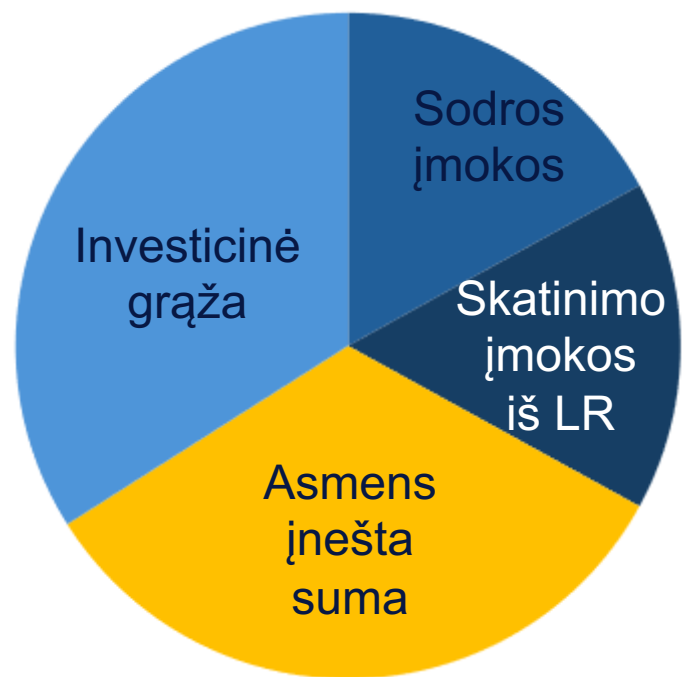

Noriu nutraukti kaupimą

Norint pasitraukti iš pensijų kaupimo svarbu suprasti, kuri dalis bus grąžinta „Sodrai“

PF2 dalyvio sukauptos kapitalas

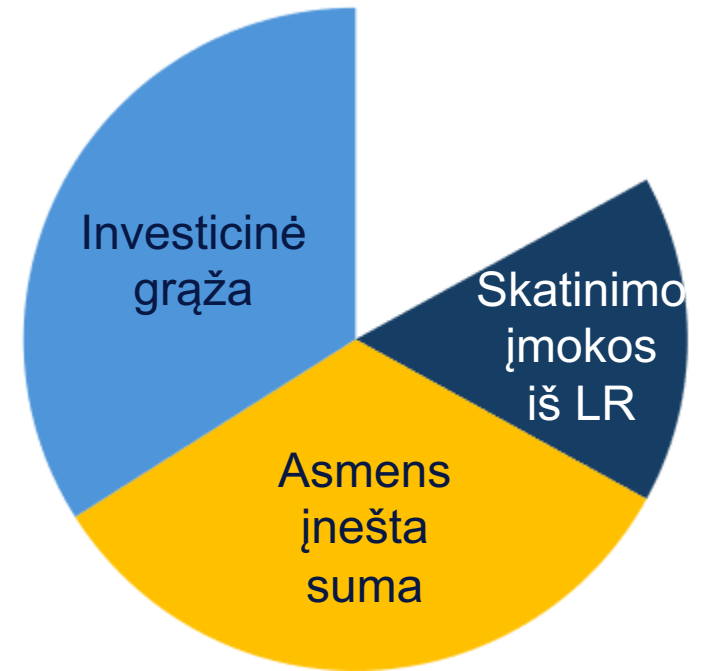

Norint pasitraukti iš pensijų kaupimo Į Sodrą bus gražinta:

Sodros
įmokos

dalyvio Sodros
įmokų dalis 2004-
2019 m.

PF2 dalyvio sukauptos kapitalas

Norint pasitraukti iš pensijų kaupimo Į Sodrą bus gražinta:

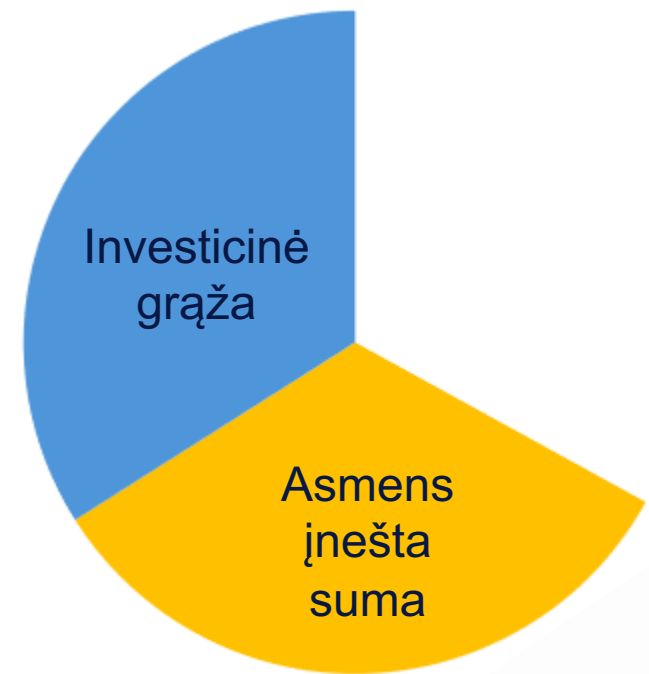
Sodros
įmokos

dalyvio Sodros įmokų dalis
2004-2019 m.

Skatinimo
įmokos
iš LR

lėšų dalis, kuri buvo
skirta iš valstybės
biudžeto kaip
skatinamoji įmoka nuo
2013 m.

Investicinė
grąža

Asmens
įnešta
suma

PF2 dalyvio sukauptos kapitalas

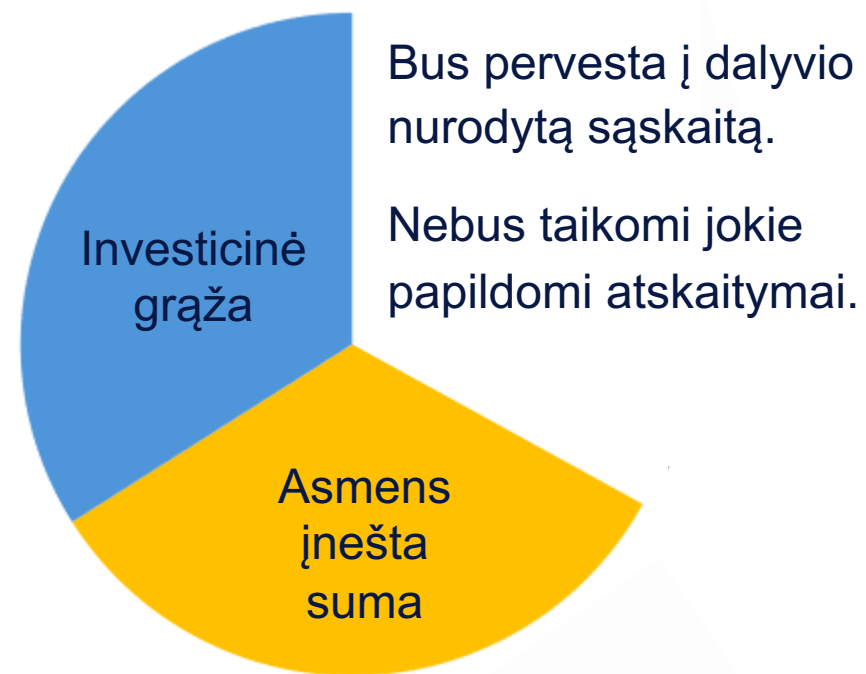
Norint pasitraukti iš pensijų kaupimo

Į Sodrą bus grąžinta nuo 22 iki 45 proc. visos sukauptos sumos

Už grąžintus pinigus žmogui bus pridėti Sodros apskaitos vienetai prie senatvės pensijos.

**Už grąžintus ~ 2207 € bus įgyjamas 1AV
2025 m. 1AV = 7,16 € / mėn. ***

PF2 dalyvio sukauptos kapitalas

* <https://www.sodra.lt/lt/situacijos/statistika/pagrindiniai-socialiniai-rodikliai?lang=lt>

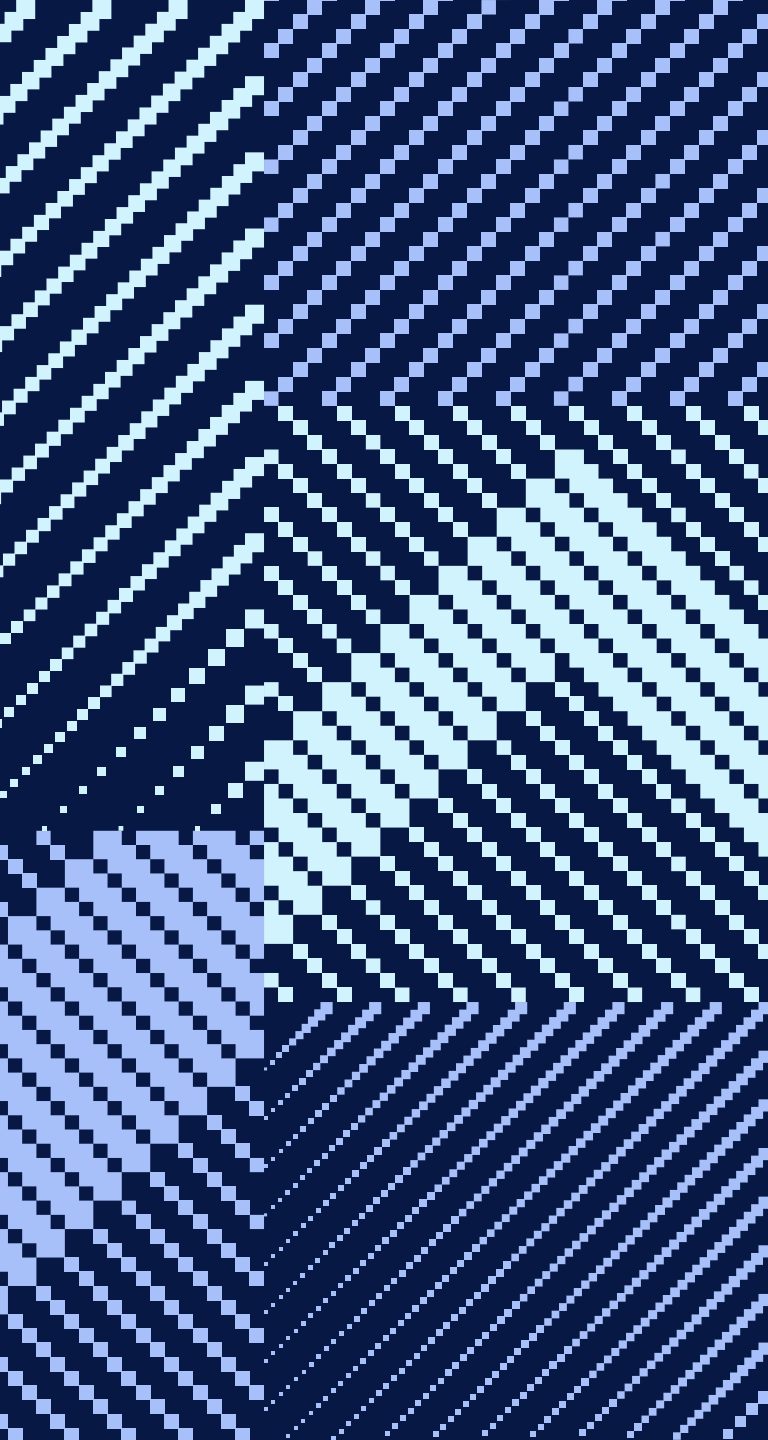

Noriu nutraukti kaupimą

- Dalis turto **konvertuojama** į „Sodros“ taškus.
- **Netenkama valstybės skiriamų skatinamųjų lėšų.**
- Taupymo atsakomybė **perkeliamą ant kliento pečių** - vėliau galima pakartotinai sudaryti naują II pakopos sutartį, tiek pasirinkti kitą sprendimą (III pakopa, investiciniai fondai, obligacijos, indėliai).
- **Kaupimo nutraukimo prašymai bus renkami visą ketvirtį**, pvz. nuo sausio 1 d. iki kovo 31 d., ir vykdomi per 10 darbo dienų jam pasibaigus. Pateikus prašymą nieko daugiau daryti nebereikia. Jeigu po prašymo pateikimo bus keičiama pensijų kaupimo bendrovė, prašymą naujoje bendrovėje reikės pateikti iš naujo.
- Atkreipiame dėmesį, kad **bendra turto vertė ir įmokų proporcijos gali skirtis prašymo pateikimo ir vykdymo metu**, nes investicinio turto vertė perskaičiuojama kiekvieną darbo dieną.
- **Nebūtina skubėti priimti sprendimą** – nutraukimas galimas 2 metus (iki 2027-12-31).

Noriu kaupti toliau

Kaupimo formulė nuo 2023 m.

3 % + 1,5 %

3% Darbuotojo įmoka skaičiuojama nuo jo atlyginimo „ant popieriaus“

1,5% Valstybės įmoka skaičiuojama nuo užpraeitų metų šalies vidutinio atlyginimo

NAUDA: Valstybė į Jūsų pensijų fondą 2025 m. perves 30,33 eurų per mėnesį arba 363,96 eurus per metus, nepriklausomai nuo to, kiek uždirbate ir kokio dydžio įmokas mokėsite Jūs. Tiek didėjant Jūsų pajamoms, tiek ir augant vidutiniam darbo užmokesčiui šalyje didėja ir Jūsų bei valstybės įmokos į pensijų fondus.

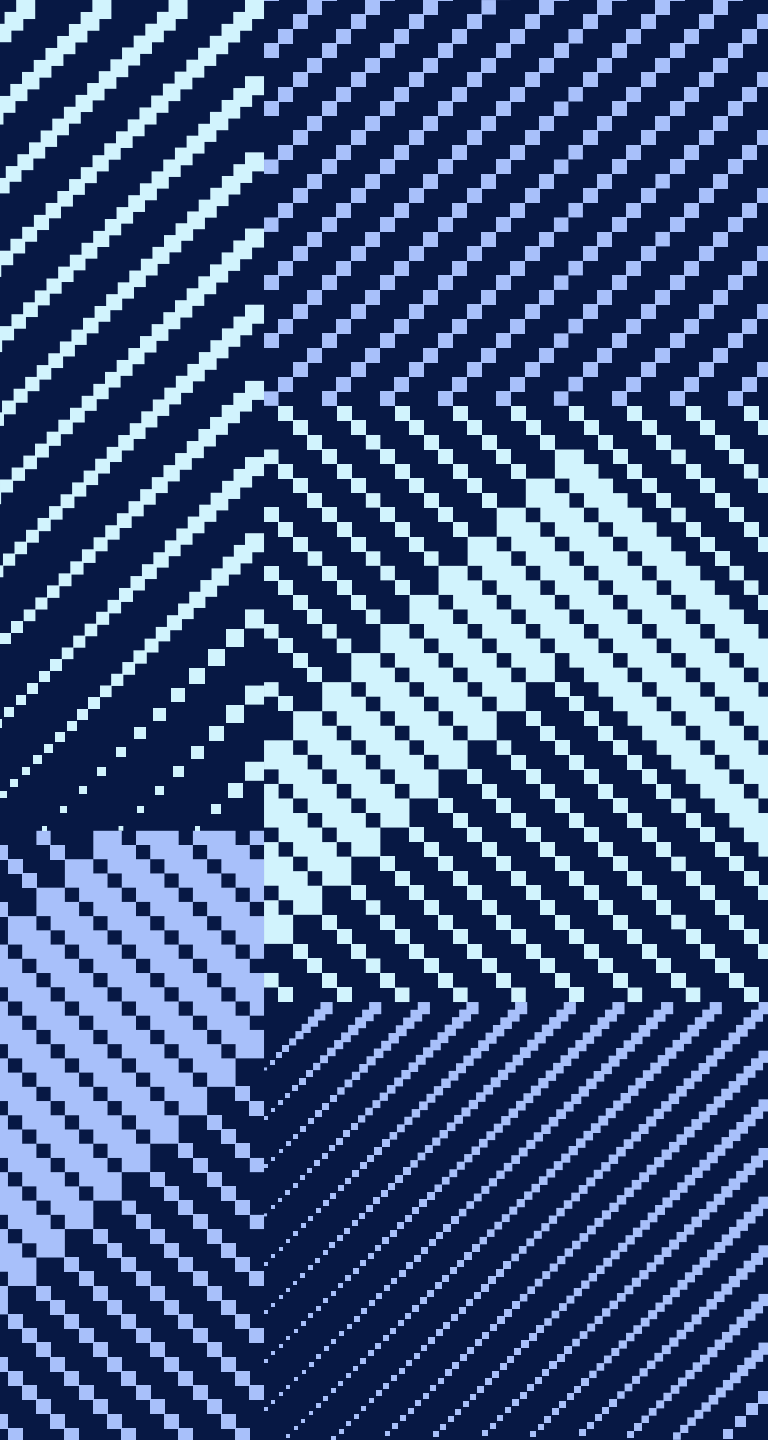
II pensijų pakopos kaupimas (3 % + 1,5 %) PAVYZDYS

Pensijų dalyvis pasirinko kaupti II pakopoje										
Atlyginimas (ant popieriaus) Eur / mėn. 2025 m.	Atlyginimas (į rankas) Eur / mėn. 2025 m.	Dalyvio įmokos, %	Dalyvio įmokos į pensijų fondą, Eur	Valstybės paskata, %*	Valstybės paskata, Eur 2025 m.	Valstybės paskatos palyginus su asmeniniu prisidėjimu, %	Įmokos pervestos per 12 mėn. (dalyvio įmokos + valstybės paskata), Eur	Sukaupta per 10 metų, Eur	Sukaupta per 20 metų, Eur	Sukaupta per 30 metų, Eur
1 038 (MMA)	777	3	31,14	1,5	30,33	97	737,64	10 053	26 610	53 879
2 225 (VDU)	1 379	3	66,75	1,5	30,33	45	1 164,96	15 138	40 070	81 132
3 306	2 000	3	99,18	1,5	30,33	31	1 554,12	20 194	53 455	108 235
4 132	2 500	3	123,96	1,5	30,33	24	1 851,48	24 058	63 683	128 944
4 959	3 000	3	148,77	1,5	30,33	20	2 149,20	27 927	73 923	149 679
5 887	3 500	3	176,61	1,5	30,33	17	2 483,28	32 268	85 414	172 945

Skaičiavimai yra iliustracinio pobūdžio ir skirti ilgalaikio kaupimo esmei atskleisti, tačiau neparodo tikrosios investicinės grąžos, kuri galėtų būti pasiekta realiomis rinkos sąlygomis, todėl tai nėra patikimas būsimų rezultatų rodiklis. Skaičiavimai atlikti šiomis sąlygomis: kaupiama pagal 3%+1,5% sistemą, vidutinė metinė investicijų grąža yra 5 proc. Nevertinama infliacija ir bendrovės taikomi mokesčiai, taip pat jokios kitos aplinkybės (prielaidos), kurios aiškiai nenurodytos aukščiau.

*Valstybės paskata apskaičiuojama nuo užpraeitų metų šalies vidutinio darbo užmokesčio.

**Gerokai daugiau lankstumo kaupime
- stabdymo ir lėšų išėmimo sąlygose**

Pensijų įmokos nuo 2026 m.

3 % + 1,5 %*

3% Dalyvio įmoka skaičiuojama nuo jo mėnesinio atlyginimo „ant popieriaus“

1,5% Valstybės įmoka skaičiuojama nuo užpraeitų metų šalies vidutinio atlyginimo

Galimybė neribotą kartų skaičių stabdyti pensijų kaupimo įmokas 12 mėnesių laikotarpiui

Galimybė nepasibaigus 12 mėnesių pensijų įmokų pervedimo sustabdymo laikotarpiui, atnaujinti pensijų įmokų pervedimą

NAUDA: Valstybė į Jūsų pensijų fondą 2025 m. perves 30,33 eurų per mėnesį arba 363,96 eurus per metus, nepriklausomai nuo to, kiek uždirbate ir kokio dydžio įmokas mokėsite Jūs. Tiek didėjant Jūsų pajamoms, tiek ir augant vidutiniam darbo užmokesčiui šalyje didėja ir Jūsų bei valstybės įmokos į pensijų fondus.

*Mėnesinės arba metinės įmokos (dirbant su darbo santykiais arba mokant Sodrai mokesčius kas mėnesį - mėnesinės, su individualia veikla ir deklaruojant mokesčius kartą per metus).

Daugiau lankstumo: išmokos nesulaukus senatvės pensijos amžiaus

01

1 kartą per kaupimo laikotarpį galima atsiimti 25% sukauptų lėšų (ne daugiau, nei paties gyventojų įmokėta suma):

- Nėra svarbi nusiėmimo priežastis ir aplinkybės
- Taikomas 3 % atskaitymas „Sodrai“

02

Neapmokestinant:

- Dalyvis neteko 70-100% darbingumo
- Nustatyta sunki liga*
- Nustatytas paliatyvos pagalbos poreikis**

03

Likus 5 metams ar mažiau iki pensijos – galimybė visą sukauptą sumą atsiimti asmenims, sukauptusiems iki pusės privalomo anuiteto sumos:

- Taikomas 3 % atskaitymas „Sodrai“

*Pagal patvirtintą Sveikatos apsaugos ministerijos sąrašą

**Paliatyvioji pagalba – tai ligonio, sergančio pavojinga gyvybei, nepagydoma, progresuojančia liga, gyvenimo kokybės gerinimo priemonės, užkertančios kelią kančioms ar jas lengvinančios, padedančios spręsti fizines, psichosocialines ir dvasines problemas.

Daugiau lankstumo: Išmokos **sulaukus** pensinio amžiaus

01

Galimybė atsiimti 25% sukauptų lėšų, jeigu tai nebuvo padaryta anksčiau (ne daugiau, nei paties gyventojų įmokėta suma)*:

- netaikomas 3 % atskaitymas „Sodrai“ (šis atskaitymas netaikomas tik sulaukus senatvės pensijos amžiaus)

02

Išmokų tipai (kiekvienais metais dydžiai peržiūrimi):

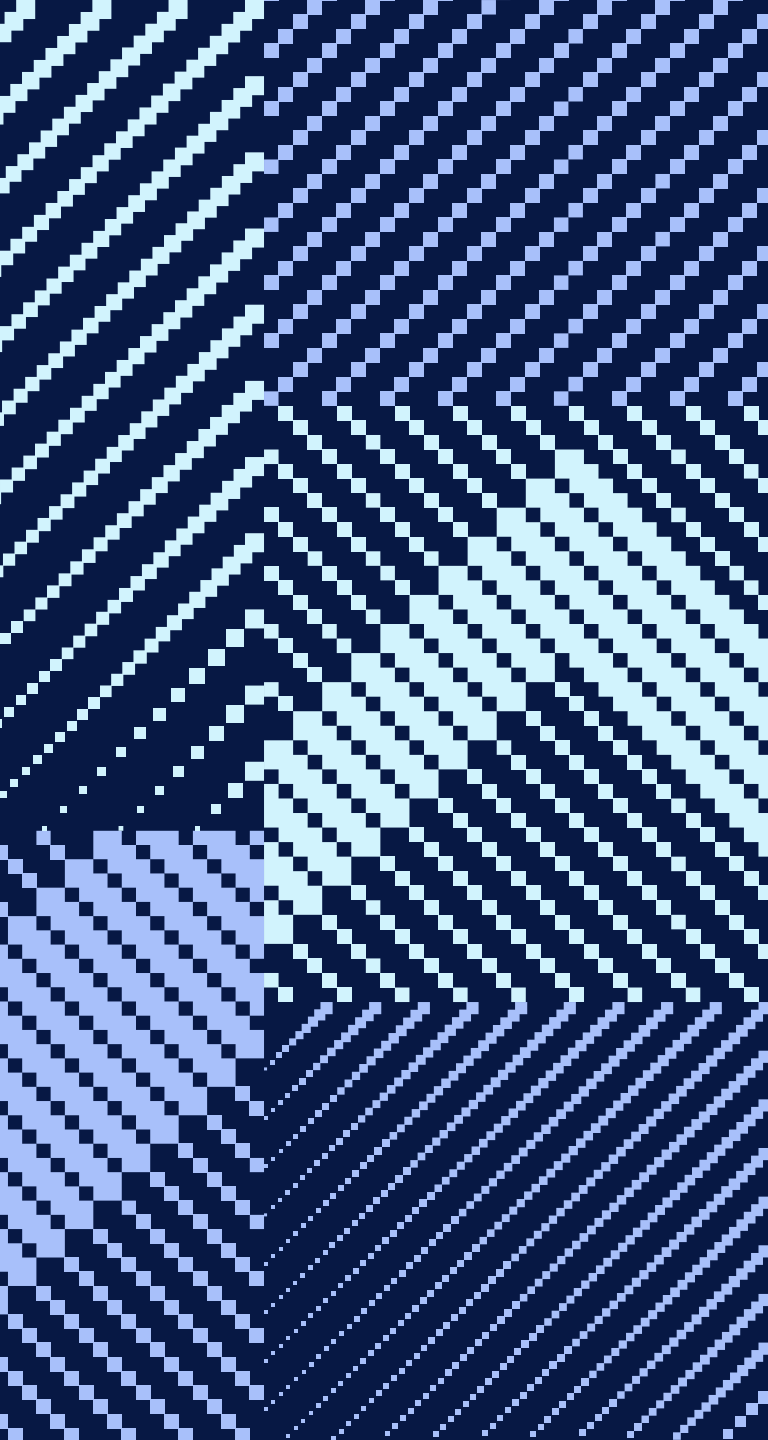
- LAISVAI PASIRENKAMA: vienkartinė arba periodinė išmoka - Preliminariai skaičiuojama, kad 2026 m. maksimali riba gauti vienkartinę arba periodinę išmoką siektų iki 14 500 Eur.***
- ANUITETAS** – Preliminariai skaičiuojama, kad 2026 m. minimali riba gauti anuitetą yra 14 500 Eur.
- Sukaupus daugiau kaip 73 500 Eur***, šią sumą viršijančias lėšas gyventojas galės išsimokėti jam laisvai pasirinkamu būdu - vienkartine išmoka arba anuitetiniu mokėjimu.***

*Jeigu sukaupta suma yra tokio dydžio, kuriai privaloma įsigyti anuitetą, atsiėmus ketvirtadalį lėšų ir sukauptai sumai sumažėjus, vis tiek privalomas įsigyti anuitetas.

**Anuiteto paslaugos teikėjas - „Sodra“

*** Preliminarūs Artea Asset Management skaičiavimai

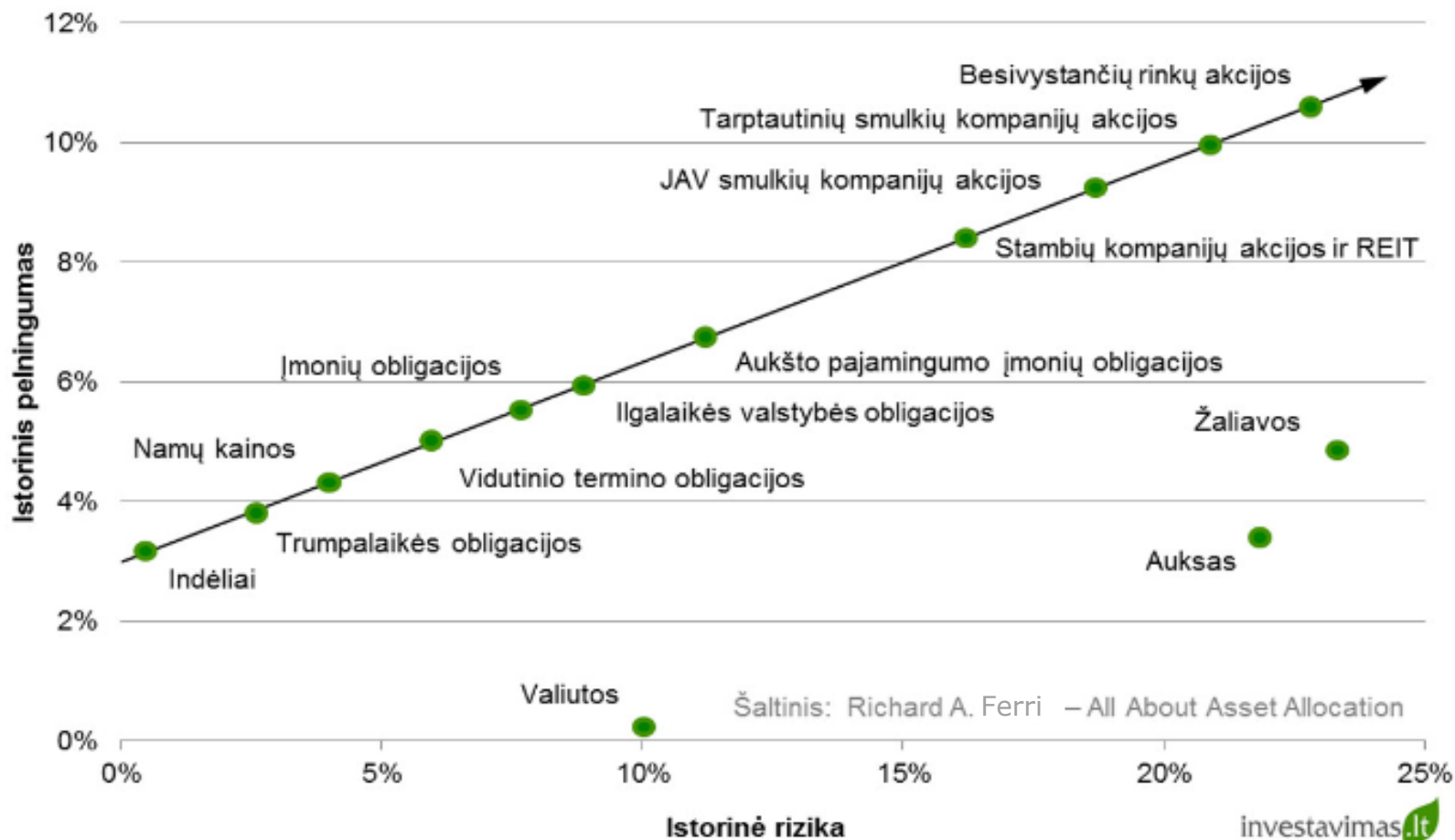
Jei nutraukiu kaupimą antroje pakopoje – kokios kitos alternatyvos?

Investavimo produktų žemėlapis labai platus, bet kuo didesnė laukiama graža, tuo didesnė rizika

Pelningumo ir rizikos "žemėlapis"

Mažesnė rizika - mažesnis uždarbis arba didesnė rizika bet ir didesnis uždarbis

Renkantis alternatyvas svarbu įvertinti:

- Prognozuojamą grąžą;
- Riziką;
- Atskirų investavimo priemonių mokesčius;
- Apmokestinimą išimant lėšas;
- Valstybės paskatas;
- Investavimo patirtį ir žinias.

II pensijų pakopos grąža gerokai lenkia infliaciją ...

Metai	Vid. darbo užmokestis, neto EUR	Darbo užmokestis, pokytis %	Pensijų fondų grąža, %	Infliacija	Akcijų pensijų fondų grąža, %*
2003	227.8				
2004	242.0	6.2%	11.6%	1.2%	76.0%
2005	265.5	9.7%	10.6%	2.7%	21.3%
2006	316.5	19.2%	5.3%	3.8%	19.3%
2007	391.5	23.7%	3.8%	5.8%	7.9%
2008	478.1	22.1%	-19.7%	11.1%	-54.9%
2009	464.0	-2.9%	17.3%	4.2%	27.6%
2010	449.6	-3.1%	8.8%	1.2%	19.0%
2011	461.8	2.7%	-2.9%	4.1%	-10.8%
2012	478.3	3.6%	11.2%	3.2%	13.1%
2013	501.1	4.8%	4.3%	1.2%	9.4%
2014	527.2	5.2%	7.8%	0.2%	9.7%
2015	553.9	5.1%	3.6%	-0.7%	6.6%
2016	602.3	8.7%	4.4%	0.7%	9.2%
2017	660.2	9.6%	4.5%	3.7%	9.2%
2018	720.0	9.1%	-3.9%	2.5%	-6.3%
2019	822.1	14.2%	19.9%	2.2%	23.7%
2020	913.1	11.1%	5.2%	1.1%	5.8%
2021	1,001.8	9.7%	21.0%	10.7%	25.7%
2022	1,121.0	11.9%	-13.8%	20.0%	-14.3%
2023	1,249.0	11.4%	14.3%	1.6%	15.9%
2024	1,368.0	9.5%	17.0%	1.9%	19.8%
Gražą per visą laikotarpį	498.6%		220.5%	121.2%	430.1%
Vidutinė grąža per visą laikotarpį	8.9%		5.7%	3.9%	8.3%
Gražą per 10 metų	159.5%		91.0%	51.8%	132.9%
Vidutinė grąža per 10 metų	10.0%		6.7%	4.3%	8.8%
Gražą nuo GCF įkūrimo 2018 m.	90.0%		75.8%	41.1%	95.6%
Vidutinė grąža nuo GCF įkūrimo 2018 m.	11.4%		9.9%	5.9%	11.8%

*Pensijų fondų grąžos duomenų šaltinis: Lietuvos bankas www.lb.lt. Nuo 2019 m. akcijų pensijų fondų duomenims naudota 1975-1981 amžiaus grupė
 Infliacijos, vidutinio darbo užmokesčio duomenų šaltinis: Statistikos departamentas <https://osp.stat.gov.lt>
 Gražą (investicinė) - pensijų fondo vieneto vertės pokytis per atitinkamą laikotarpį, išreikštas procentais.

Skirtingų priemonių graža skirtingais laikotarpiais gerokai skiriasi

1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Turto klasė
32.8%	40.3%	45.2%	39.6%	16.7%	14.6%	24.8%	105.8%	68.2%	67.0%	23.2%	37.6%	20.1%	46.0%	56.5%	16.0%	18.9%	23.5%	10.7%	10.1%	14.9%	24.7%	8.1%	27.8%	24.4%	26.4%	23.2%	22.8%	27.2%	Trumpalaikiai skolos VP ir pinigų rinkos priemonės
32.7%	37.6%	34.3%	27.1%	11.0%	9.4%	21.2%	37.7%	32.1%	60.8%	21.7%	32.8%	11.1%	35.5%	29.6%	10.1%	18.8%	21.4%	8.8%	7.9%	9.7%	17.0%	3.9%	27.3%	16.9%	25.8%	19.1%	16.6%	18.0%	Lietuvos ilgalaikės obligacijos
27.2%	16.8%	22.1%	12.6%	8.9%	6.3%	15.1%	35.3%	27.1%	52.9%	21.6%	30.9%	6.5%	33.4%	17.8%	4.1%	16.8%	18.7%	7.8%	7.4%	8.5%	13.5%	2.5%	19.9%	14.7%	22.4%	18.9%	14.3%	17.0%	Lietuvos akcijos
23.5%	15.1%	20.3%	12.3%	4.0%	5.6%	12.2%	34.7%	24.2%	31.6%	21.5%	12.4%	5.8%	24.4%	13.3%	3.9%	11.2%	7.0%	7.8%	4.3%	8.1%	11.2%	0.7%	18.3%	11.3%	21.0%	3.3%	13.1%	12.5%	Būsto kaina Lietuvoje
23.5%	10.8%	14.9%	11.4%	3.3%	3.0%	12.1%	22.9%	15.8%	27.5%	16.4%	12.3%	-8.7%	18.9%	12.3%	2.0%	9.2%	6.4%	7.3%	3.6%	6.7%	7.7%	0.3%	15.4%	8.4%	19.0%	0.4%	8.7%	9.6%	Būsto kaina ir nuomos pajamos
20.9%	10.3%	11.0%	9.1%	1.1%	2.5%	10.9%	19.4%	12.9%	17.9%	9.8%	10.2%	-10.0%	17.3%	11.0%	1.9%	8.2%	4.3%	5.4%	2.3%	5.5%	6.3%	0.0%	11.5%	6.0%	18.3%	-0.3%	5.8%	7.7%	Infliacija
19.8%	9.9%	10.6%	1.4%	-3.2%	1.5%	7.5%	16.5%	11.6%	11.4%	8.8%	5.8%	-15.2%	12.8%	8.8%	-0.6%	7.1%	2.4%	5.1%	1.9%	4.4%	4.5%	0.0%	9.6%	5.2%	11.0%	-2.0%	4.2%	7.3%	Pasaulio akcijos (USD)
13.2%	8.9%	6.3%	0.9%	-5.5%	-1.1%	4.0%	6.7%	5.5%	10.6%	5.3%	5.2%	-19.3%	8.2%	8.5%	-2.9%	3.2%	1.2%	4.8%	1.3%	2.4%	3.7%	-1.6%	7.2%	4.1%	4.6%	-8.4%	3.9%	5.5%	Auksas (USD)
13.1%	7.4%	5.4%	0.0%	-7.3%	-15.0%	0.3%	3.0%	5.5%	3.9%	3.8%	4.4%	-19.7%	4.2%	2.4%	-4.8%	3.2%	1.1%	3.3%	0.0%	2.0%	3.6%	-3.9%	7.1%	1.1%	0.0%	-9.9%	3.3%	3.6%	JAV 10 metų obligacijos
1.4%	-2.3%	-0.3%	-0.1%	-13.0%	-15.8%	-18.9%	0.4%	4.5%	2.9%	3.3%	3.8%	-41.8%	-11.1%	1.5%	-6.8%	3.0%	0.7%	0.4%	-0.7%	0.7%	2.8%	-5.6%	2.2%	0.8%	-0.5%	-13.8%	3.2%	3.6%	Europos Akcijos (EUR)
-5.0%	-21.4%	-41.6%	-8.3%	-13.9%	-18.5%	-30.2%	-1.1%	2.8%	2.7%	2.0%	2.9%	-43.4%	-22.0%	1.2%	-8.0%	1.4%	-9.1%	0.2%	-1.8%	0.7%	0.4%	-8.9%	1.5%	0.0%	-3.4%	-17.8%	1.7%	0.9%	Lietuvos investicijų indeksas
								1.2%	2.5%	0.7%	2.3%	-65.1%	-26.8%	-3.0%	-27.1%	-1.7%	-28.3%	-1.4%	-10.4%	0.0%	0.0%	-10.3%	0.0%	-1.4%	-4.4%	-17.9%	0.0%	-1.6%	II pakopos pensijų fondai

Šaltinis: Artea banko Lietuvos investicijų indeksas, 2024 m.

*Būsto kaina ir nuomos pajamos nuo 2016 m. skaičiuojamos įvertinus sąnaudas

**2022-24 m. pinigų rinkos priemonėms naudotas EURIBOR metinis vidurkis

Investicijų grąžas Lietuvoje ir pasaulyje, 2003-2024

10 m. vidurkis	20 m. vidurkis	Vidurkis nuo PF įsteigimo*	Turto klasė
11.5%	10.4%	11.4%	Trumpalaikiai skolos VP ir pinigų rinkos priemonės
9.8%	9.4%	9.2%	Lietuvos ilgalaikės obligacijos
8.9%	8.2%	9.0%	Lietuvos akcijos
8.8%	7.2%	8.6%	Būsto kaina Lietuvoje
8.3%	6.7%	8.0%	Būsto kaina ir nuomos pajamos
7.5%	6.5%	7.5%	Infliacija
7.1%	6.4%	7.3%	Pasaulio akcijos (USD)
6.7%	5.7%	6.5%	Auksas (USD)
5.6%	5.4%	5.8%	JAV 10 metų obligacijos
4.1%	3.9%	3.8%	Europos Akcijos (EUR)
0.7%	2.5%	2.6%	Lietuvos investicijų indeksas
0.7%	2.4%	2.2%	II pakopos pensijų fondai
0.3%	2.0%	2.0%	II pakopos pensijų fondai (akcijų)

pensijų fondams - CAGR nuo 2004-06-15
likusiems - CAGR nuo 2003 pabaigos

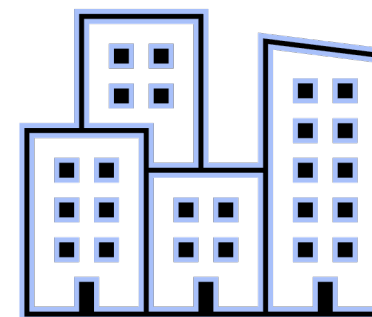
Šaltinis: Artea banko Lietuvos investicijų indeksas, 2024 m.

*Būsto kaina ir nuomos pajamos nuo 2016 m. skaičiuojamos įvertinus sąnaudas

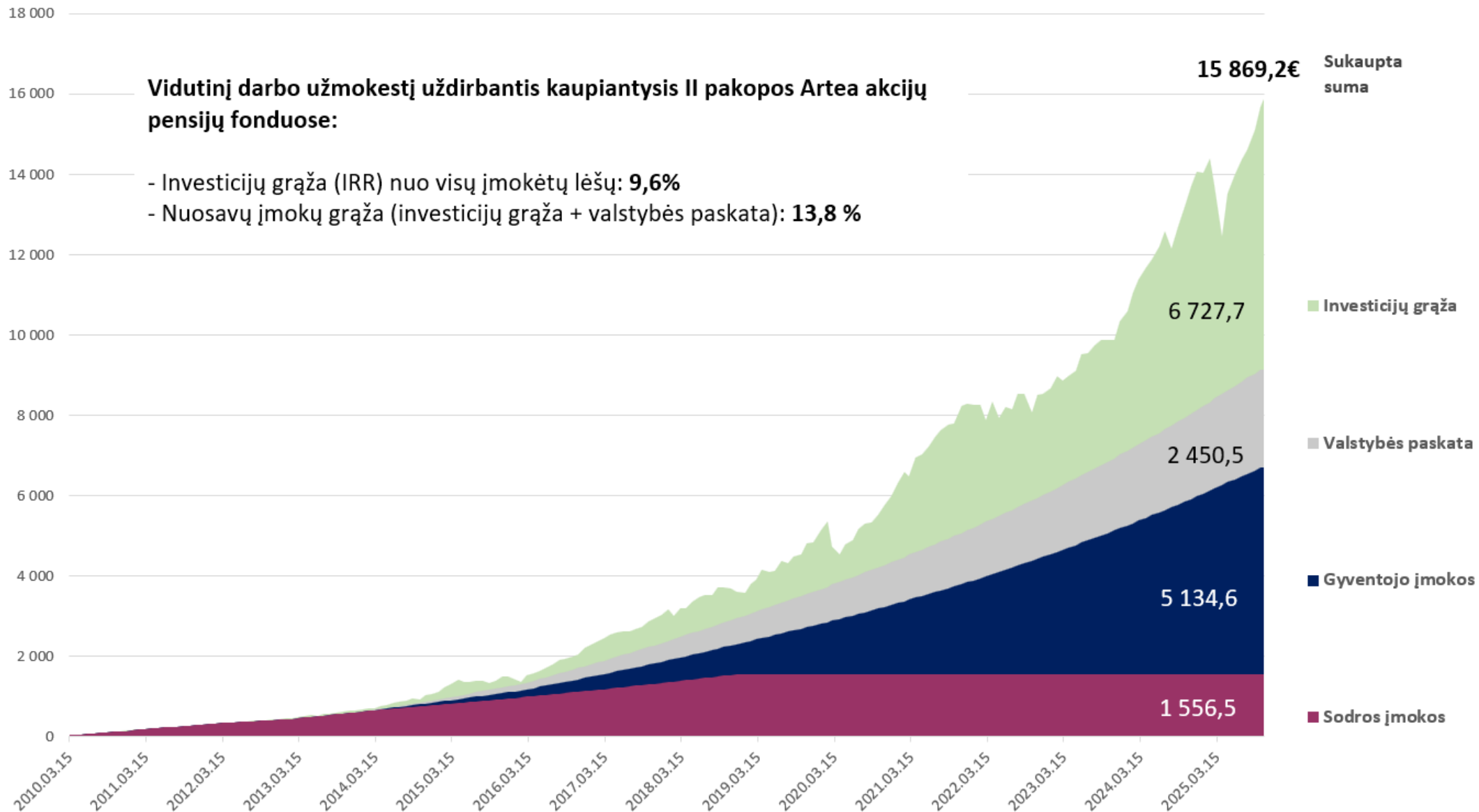
**2022-24 m. pinigų rinkos priemonėms naudotas EURIBOR metinis vidurkis

Akcijų PF2 grąža (8,8 proc. per paskutinius 10 m. ir 8,0 proc. nuo įkūrimo) artima aukščiausias grąžas demonstravusioms turto klasėms, tačiau kaupiant pensijų fonduose:

- Gaunama skatinamoji įmoka;
- Gerokai didesnė investicijų diversifikacija.

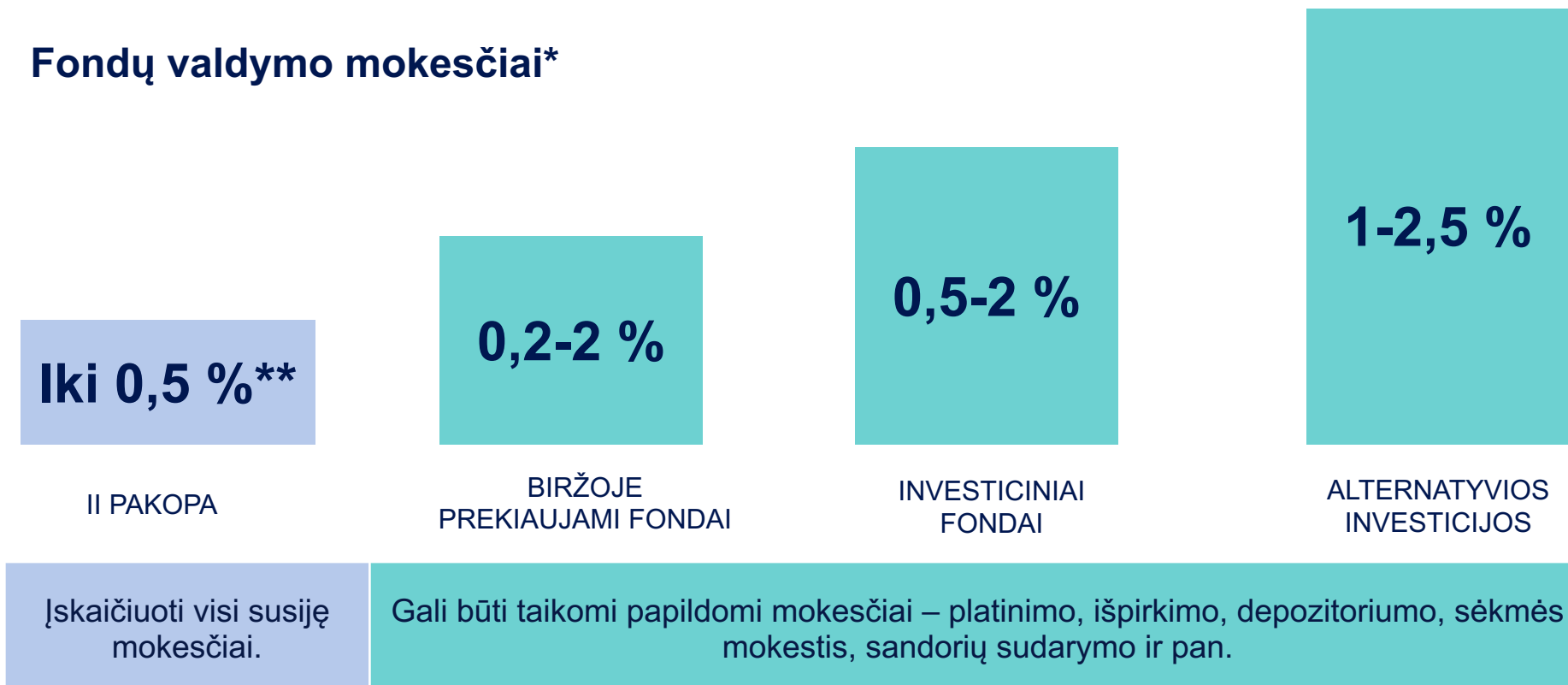

Nuosavų įmokų grąža gerokai padidėja dėl valstybės paskatos

Skirtingų priemonių mokesčiai skiriasi

Fondų valdymo mokesčiai*

* Valdymo mokestis – tai mokestis už investicinio fondo valdymą. Investicinių fondų mokesčių suma mažinama fondo vertė.

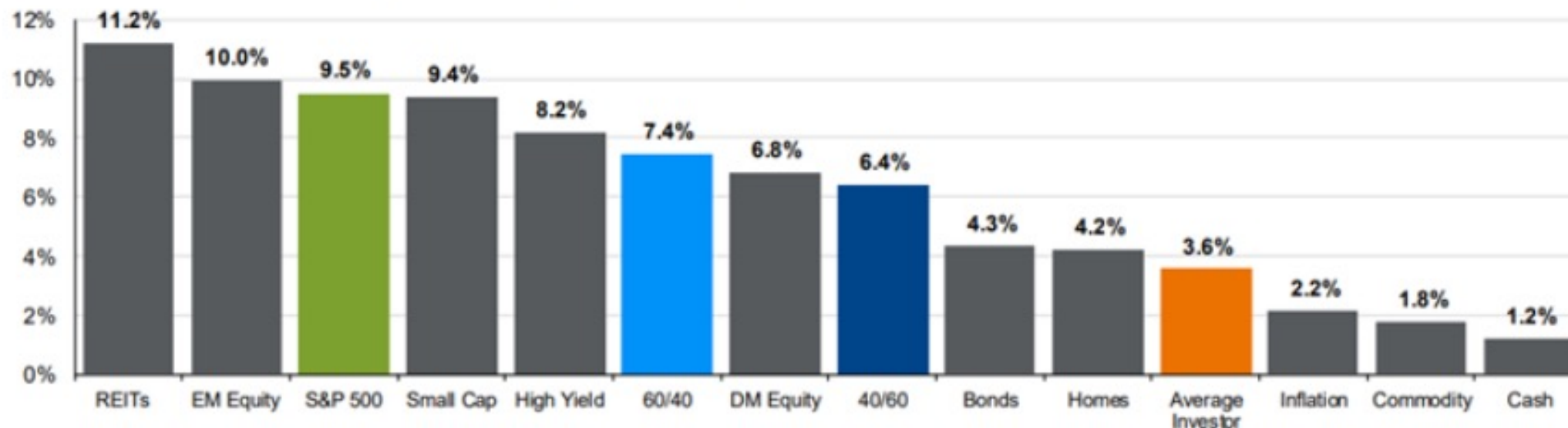
** Šalies įstatymais apibrėžtas II pakopos valdymo mokestis nuo 2021 m.

Investuojant savarankiškai yra sudėtinga per ilgesnį laikotarpį gauti didesnę grąžą dėl emocijų poveikio

Vidutinis investuotojas uždirbo gerokai mažiau už rinkos vidurkį (J.P. Morgan tyrimas)

20-year annualized returns by asset class (2002 – 2021)

Source: Bloomberg, FactSet, Standard & Poor's, J.P. Morgan Asset Management; (Bottom) Dalbar Inc, MSCI, NAREIT, Russell. Indices used are as follows: REITs: NAREIT Equity REIT Index, Small Cap: Russell 2000, EM Equity: MSCI EM, DM Equity: MSCI EAFE, Commodity: Bloomberg Commodity Index, High Yield: Bloomberg Global HY Index, Bonds: Bloomberg U.S. Aggregate Index, Homes: median sale price of existing single-family homes, Cash: Bloomberg 1-3m Treasury, Inflation: CPL. *60/40: A balanced portfolio with 60% invested in S&P 500 Index and 40% invested in high-quality U.S. fixed income, represented by the Bloomberg U.S. Aggregate Index. The portfolio is rebalanced annually. Average asset allocation investor return is based on an analysis by Dalbar Inc., which utilizes the net of aggregate mutual fund sales, redemptions and exchanges each month as a measure of investor behavior. Guide to the Markets – U.S. Data are as of June 30, 2022.

J.P.Morgan
ASSET MANAGEMENT

Artimiausia alternatyva norintiems tęsti kaupimą yra III pakopos pensijų fondai, tačiau dėl gražinamos dalies į „Sodrą“ bus sudėtinga pasiekti tą patį rezultatą ilguoju laikotarpiu.

Ar galima palyginti II pakopą su NT?

PF2 privalumai vs NT

PF2

- Periodinės investicijos, disciplina
- 1,5 proc. nuo VDU valstybės paskata kaupti (30,33 EUR/mėn. 2024 m.).
- Galimybė pasinaudoti GPM lengvata savarankiškai įmokėtoms įmokoms
- Nėra GPM už kapitalo prieaugį sulaukus pensijos
 - Galima kreiptis konsultacijos
- Valdomas profesionalų, Gyvenimo ciklo investavimo strategija
- Prižiūrimas reguliatoriaus, audituojama
 - Neliečiamas antstolių
- Lankstus investavimas (kada, kiek)
 - 20+ metų istorijos

NT

- Istoriskai turėjo aukštą grąžą iš kainos prieaugio ir nuomos pajamų
- Nėra valdymo mokesčių valdymo įmonei
- Žema priemonės politinė priklausomybė
- Galima naudoti skolą (tai padidina tiek grąžą, tiek riziką)

PF2 ir NT

- Paveldima, žmogaus nuosavybė
- Istoriskai abi priemonės padėjo tinkamai apsaugoti lėšas nuo infliacijos ilgu laikotarpiu

PF2 trūkumai vs NT

PF2

- Apribotas lėšų atsiėmimas kaupimo metu (sunki liga/negalia, 25% vieną kartą per visą kaupimo laikotarpį)
- Ribotas disponavimas lėšomis sulaukus pensijos (galima atsiimti mažesnes/didesnes sumas, pasirinkimas dėl anuiteto/periodinių išmokų)
- Didesnė politinė priklausomybė
- Kaina už investicijų valdymą

NT

- Fizinio turto priežiūra, administravimas
 - Nuomos pajamos apmokestinamos
 - Aukšta vienkartinė investavimo suma, nėra galimybės investuoti periodiškai
 - Neegzistuojanti diversifikacija: vienas turto objektas, vienoje šalyje, viename mieste
 - Gražos priklausomybė nuo vienos šalies politikų ir demografijos
 - Prastėjanti demografija mažins turto paklausą, ypač ne didžiuosiuose miestuose
 - Neišnuomoto laikotarpio periodu gali tekti dengti komunalinių patarnavimų sąnaudas
- Žemas turto likvidumas

PF2+NT

-

Alternatyvų daug, kurį kelią rinktis?

Kaupiu, noriu tęsti kaupimą

Reforma sukuria daugiau lankstumo ir valdymo galimybių kaupiantiems asmenims, tuo pačiu išlaikomos visos iki šiol galiojusios naudos.

- Jeigu norite tęsti kaupimą – nieko daryti nereikia.
- Standartinė įmoka nesikeičia - 3 % nuo popierinio atlyginimo.
- Valstybės įmoka - 1,5% skaičiuojama nuo užpraeitų metų šalies vidutinio atlyginimo
- Galimybė sustabdyti įmokas neribotą kartų skaičių 12 mėn. laikotarpiais.
- Galimybė vieną kartą pasiimti iki 25 % išmoką (taikomas 3% atskaitymas „Sodrai“).
- Galimybė atsiimti sukauptas lėšas nustačius sunkią ligą, netekus 70–100 % darbingumo ar nustačius paliatyvosios pagalbos poreikį.

Kaupiu ir renkuosi nutraukti kaupimą

Taupymo atsakomybė ateičiai
perkeliamą ant kliento pečių

- Reforma **suteikia 2 metų laikotarpį**, per kurį bus galimybė nutraukti kaupimą ir atgauti asmenines įmokas kartu su investicine grąža, o likusią dalį, kurią sudarys „Sodros“ įmokų dalis ir valstybės skatinamoji dalis, teks grąžinti „Sodrai“ ir ji bus paversta „Sodros“ individualiosios senatvės pensijos dalies taškais. Tikslią įmokų informaciją galima rasti „Sodros“ interneto savitaroje.
- **Investicinė grąža** tiek nuo dalyvio įmokų, tiek nuo „Sodros“ bei valstybės skatinamosios dalies **įmokos atitenka dalyviui**.
- **Netenkama valstybės skiriamų skatinamųjų lėšų**.

Nutraukiu ir pasirenku kaupimo alternatyvą

Perkeliu turta į III pakopos pensijų fondus:

- **Dalis turto („Sodros“ įmokos ir Valstybės skatinamoji dalis) konvertuojama į „Sodros“ taškus.**
- **Mažinama rizika dėl ateities reguliavimo pakeitimų, susijusių su išmokomis.**
- **Pats panašiausias sprendimas** – ilgalaikis kaupimas, priežiūra, patogų mokėti periodines įmokas, tačiau daug daugiau laisvės dalyviams patiems nuspręsti. III pakopos pensijų fondai taiko didesnius mokesčius nei II pakopos pensijų fondai.

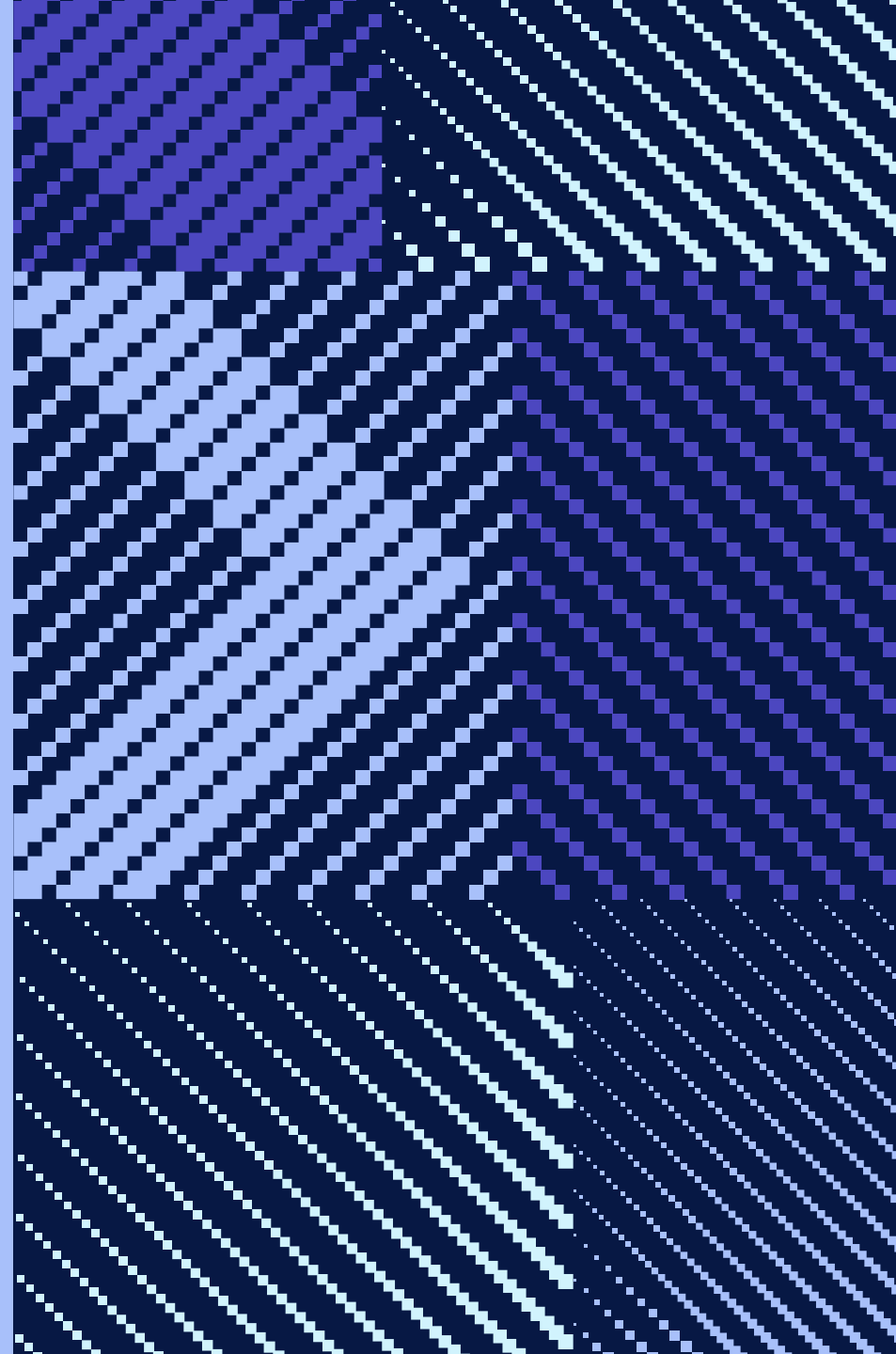
Nutraukiu ir pasirenku kitą finansinę priemonę ar taupymo būdą (indėlis, obligacijos, investiciniai fondai)

- **Dalis turto („Sodros“ įmokos ir Valstybės skatinamoji dalis) konvertuojama į „Sodros“ taškus.**
- **Mažinama rizika dėl ateities reguliavimo pakeitimų, susijusių su išmokomis.**
- **Didžiausias lankstumas kartu su didesne atsakomybe dėl investavimo pasirinkimų.**
- **Būtina atsižvelgti į kitų priemonių savybes bei galimas rizikas, pvz.:**
 - indėlis yra laikomas saugiu instrumentu, tačiau jo ilgalaikė tikėtina grąža šiuo metu mažesnė nei II pakopos pensijų fondų;
 - individualioms investicijoms (obligacijos, akcijos) reikia turėti žinių bei įvertinti galimas rizikas;
 - Investiciniai fondai ir ETF (biržoje prekiaujami fondai) yra diversifikuoti ir profesionalų valdomi sprendimai, tačiau vis tiek reikalinga drausmė reguliariai investuoti.

Kviečiu pasitarti asmeniškai

Artea
Dalyvio apklausa

Palik savo kontaktą ir mes pakviesime pasikonsultuoti

- [Informacija](#)

Svarbi informacija

- Visa šiame pristatyme pateikta informacija yra reklaminio pobūdžio, kuri negali būti laikoma individualia rekomendacija, pasiūlymu ar raginimu įsigyti ir (ar) naudoti bet kokius finansinius produktus, sudaryti bet kokio pobūdžio sutartis ar naudotis bet kokiomis „Artea“ grupės įmonių (AB „Artea“ bankas, UAB „Artea Life Insurance“, UAB „Artea lizingas“, UAB „Artea Asset Management“) paslaugomis. Vien tik pateikiama informacija negali būti jokio vėliau sudaryto sandorio pagrindas. Nors šios reklaminio pobūdžio informacijos turinys yra pagrįstas šaltiniais, kurie yra laikomi patikimais, „Artea“ grupė nėra atsakinga už šios informacijos netikslumus, pasikeitimus, taip pat ir nuostolius, kurių gali atsirasti, kai finansiniai sprendimai grindžiami šia informacija.
- Investiciniai produktai yra susiję su rizikomis. Investicijų vertė gali tiek kilti, tiek kristi, jūs galite atgauti mažiau nei investavote, taip pat kai kuriais atvejais galite netekti ir visos investuotos sumos. Investicinis rezultatas (graža) nėra garantuojama, nebent produkto dokumentuose nurodoma kitaip. Praėjusio laikotarpio rezultatai nėra patikimas būsimų rezultatų rodiklis. Jūs esate atsakingas už savo investavimo sprendimus.
- Prieš priimdamas sprendimą įsigyti finansinę paslaugą ar produktą, turėtumėte individualiai arba su konsultantų pagalba išsamiai susipažinti su pasirinkto produkto sutarties nuostatomis, kitais dokumentais (pavyzdžiui, taisyklėmis, prospektu, pagrindinės informacijos investuotojams dokumentu, kt.) bei įvertinti visas kitas sąlygas (pavyzdžiui, įskaitant, bet neapsiribojant, taikomus mokesčius, susijusias rizikas bei investavimo strategiją).
- Visą informaciją apie „Artea“ grupės įmonių produktus ir teikiamas paslaugas galite rasti interneto svetainėje www.artea.lt.

Svarbi informacija dėl II ir III pakopos pensijų fondų

II ir III pakopos pensijų fondus valdo AB „Artea“ banko grupės turto valdymo įmonė UAB „Artea Asset Management“ (iki 2025-05-05 – UAB „SB Asset Management“).

Investicijos į pensijų fondus yra susijusios su investavimo rizika. Tai reiškia, jog pensijų fondo vieneto vertė gali ir kilti, ir kristi. Jūs galite atgauti mažiau nei investavote. Pensijų kaupimo bendrovė negarantuoja pensijų fondų pelningumo. Pensijų fondo praeities rezultatai negarantuoja tokių pačių rezultatų ir pelningumo ateityje. Praėjusio laikotarpio rezultatai nėra patikimas būsimų rezultatų rodiklis.

Prieš priimant sprendimą kaupti pensijų fonduose, rekomenduojame pačiam ar padedant investicijų konsultantui atsakingai ir kruopščiai pasirinkti pensijų fondą, įvertinti visas su investavimu susijusias rizikas ir susipažinti su pensijų fondo taisyklėmis, kurios yra neatsiejama pensijų kaupimo sutarties dalis. Dalyvaujant pensijų fonde yra taikomi pensijų fondo taisyklėse nustatyti atskaitymai (mokesčiai). Susipažinti ir palyginti pensijų fondų mokesčius, remiantis Lietuvos banko informacija, galite [čia](#). Daugiau informacijos apie „Artea Asset Management“ pensijų fondų investavimo strategijas, rizikas, taikomus atskaitymus (mokesčius) kartu su pensijų fondų taisyklėmis, ataskaitomis, apžvalgomis ir kitais dokumentais galite rasti: <https://www.artea.lt/lt/privatiems/pensija/ii-pakopos-pensija>; <https://www.artea.lt/lt/privatiems/pensija/iii-pakopos-pensija>. Daugiau informacijos apie pensijų kaupimą galite rasti puslapiuose www.lb.lt bei www.sodra.lt.

Sudaryta II pakopos pensijų kaupimo sutartis įprastu atveju negalės būti nutraukta, išskyrus pirmą kartą sudarytą II pakopos pensijų kaupimo sutartį, kurią dalyvis turi teisę vienašališkai nutraukti per 30 kalendorinių dienų nuo sutarties sudarymo, apie tai raštu pranešęs pensijų kaupimo bendrovei.

Informacija apie II pakopos pensijų kaupimo ir jo reformos nuo 2026 m. sąlygas pateikta vadovaujantis šią sritį reglamentuojančiais galiojančiais ir dar neįsigaliojusiais teisės aktais bei jų pakeitimais, kurie ateityje gali keistis.

Nuo 2026 m. pensijų kaupimas be jokių atskaitymų ir išmokant visą pensijų fonde sukauptą sumą taip pat galės būti nutrauktas esant bent vienam iš šių pagrindų: 1) dalyviui išduotas siuntimas paliatyviosios pagalbos asmens sveikatos priežiūros paslaugoms gauti; b) dalyvis serga sunkia liga, dėl kurios jo dalyvavimas pensijų kaupime tampa itin sunkus ar betikslis ir kuri įtraukta į sveikatos apsaugos ministro ir socialinės apsaugos ir darbo ministro patvirtintą ligų sąrašą; c) dalyviui nustatytas 70 procentų ir didesnis netektas dalyvumas (iki 2023 m. gruodžio 31 d. – 70 procentų ir didesnis netektas darbingumas; iki 2005 m. birželio 30 d. – I invalidumo grupė).

Taip pat dalyvavimą II pakopos pensijų fonde 2026 m. sausio 1 d. – 2027 m. gruodžio 31 d. laikotarpiu galės nutraukti iki 2025 m. gruodžio 31 d. dienos II pakopos pensijų fondo dalyviais tapę asmenys, kuriems bus išmokama jų lėšomis įmokėto pensijų turto dalis bei pensijų fonde sukaupta investicinė grąža, likusią pensijų turto dalį pervedant į „Sodros“ biudžetą ir įskaitant kaip asmens pensijų socialinio draudimo įmokas individualiajai pensijos daliai.

Remiantis 2025 m. vidutiniu šalies darbo užmokesčiu (VDU), kuris naudojamas valstybinio socialinio draudimo įmokų bazei skaičiuoti, individualiosios „Sodros“ pensijos dalies 1 taškas šiais metais būtų įgyjamas už apytiksliai 2 207 Eur, kuris prie senatvės pensijos prideda 7,16 Eur / mėn. Ateityje „Sodra“ paskelbs 2026 m. ir vėlesniais metais apskaičiavimams naudojamą VDU bei kitus pagrindinius socialinius rodiklius.

Likti kaupiti ar pasitraukti: kurį kelią rinktis pensijų fondų dalyviams?

Tomas Bučys

Investicinių produktų pardavimo verslui grupės vadovas

Tomas.Bucys@artea.lt

Ačiū už dėmesį

Bankas arčiau jūsų

artea.lt